

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Feladv. szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 49. szám.

Az ankét a Hortobágyról

Debrecen, január 23.

Debrecen város polgármesterének vezetése mellet holnap utazik fel a küldöttség Budapestre a földmivelésügyi miniszterumba, hogy a Hortobágy öntözése, tehát hasznosítása kérdésében tárgyaljon. Mindenesetre örvendetes, hogy történik valami a Hortobágy dolgában. Ez is egy lépés. Egy lépés azon az — úgy látszik — végtelen uton, amely ugyan a célhoz vezet, de olyan lépés, amely után még sok ezernek kell követnie, hogy végre megtörténjék a nagy munka.

De ezek a lépések, az ankétezesek nagyon lassu dolgok ahhoz, hogy kielégítsék a várakozásokat, a türelmetlen, izgatott követelést lecsendesítsék, vagy kielégítsék. Ma már mindenki tudja, hogy a Hortobágy mai állapotában nem maradhat. Mindenki tudja, hogy ilyen holt tőkét a város a rohamos fejlődés korszakában nem cipelhet magával, mert az inkább kárára van, mint hasznára.

Az a tudat, hogy ez a tőke megvan, biztat, ingerel s e nagy tőke tudatában bátorosan megy előre a város, de amikor e tőkének hasznát akarja látni, a biztatás beváltását dus, megfelelő jövedelemben, amikor e jövedelemhez kell nyulnia, látja és látnia kell, hogy haszontalan, holt föld az, más semmi. Gazdasági öngyikosság a vá-

rostól, ha türi annak tovább is használatlanul, jövedelmetlenül való megmaradását.

Tudjuk, hogy hasznosítani kell, tudjuk, hogy lehet, de tudjuk, hogy muszáj is az egész ügy mégis az ankétezesok habozásában, kedves tanácskozásokban, a szép jövőnek számokkal való kifetésében áll ma is.

Jókai Mór valamelyik regényében leír valami ilyest, amihez hasonló a mi Hortobágy hasznosításunk. Valahol a Duna mellett egy földterület állandóan víz alatt volt. Jó rucázó terület, ahova három vármegye nemes urai mentek ki puskázni. De az áldott jó területből más hasznót, mint levágott sást, nádat, meg lelőtt rucát senki sem látott. Százszor elhatározták, hogy megépítik azt a pár kilométer csatornát a földterületen keresztül, amely azután elvezeti a Duna vizét s a mocsár helyett lesz jó, derék föld. De folyton megakadt a csatorna dolga a sok opponálásban, resistálásban és egyéb ársban, érsben, meg azon, hogy hát kinek a tulajdona a mocsár alatt a föld. Jött aztán egyszer egy erélyes okos alispán. Amint egyszer megint kimondta a megyegyűlés, hogy hát csatornázunk, összefogott vagy tizezer munkást, kivitte őket a földterületre és minden opponálás resistálás, meg fenyegetés ellenére megcsináltatta az árkot, a víz lefolyt s azóta áldott jó földön terem ott a buza. Hogy kiegészítsük a dolgot, el kell még mondani, hogy az alispánt valahol fönt még meg is dorgálták, de a mocsarat visszacsinálni nem lehetett.

Nos itt van — ebben a talán kissé erős példában — a Hortobágy hasznosításának megoldása. Ez a példa nem mást mond, mint azt: cselekedni kell. Itt is holmi tulajdonjogi veszekedések riasztják a cselekedni akarókat. Visszatartja őket a félelem szembeszállani egy nem létező fogalommal. Az első közgyűlési határozat után, amely kimondja a hasznosítást, ki kell menni a Hortobágyra, kimérni azt a tiz-tizenötezer holdat, amely eke alá való, 20 holdastól kétezer holdig felparcellázni s bérbeadni.

És amint meg van törve a jég, könnyű már a szakított résen szétrepeszteni az egész jégtáblát, amely halott szemfedőként takarja ezt az egész dolgot.

De a mi derék alispánunk példáján kívül még egy dolog mondatja velünk azt, hogy cselekedni kell. A közzgazdasági élet, hogy e szót használjuk a nemzetgazdaság nem türi a próbálgatásokat, a habozó kísérletezéseket. Ott csak irányelvek vannak gazdasági irányok, amelyeknek követését parancsolja a szükség, vagy az ésszerűség. A közzgazdaság nem dolgozik és nem is dolgozhatik retortákkal, fizikai kísérletekkel.

Az ésszerűség és szükség pedig most a Hortobágy hasznosítását, a mai gazdálkodásnak megváltoztatását követeli, mert nem létezhetnek nagy kamatra képes tőkék másfélszázalékos jövedelemmel. A fejlődés, melynek rohanó folyamatában benne van Debrecen, éhes, sokat követel és sokat fogyaszt. És vigyázni kell, hogy éhségében

Latheule apó

Irta: PAUL MARGUERITTE.

A két fiatal tanársegéd, Faret és Ménilbois lassan lépkedett doktor Le Sidoine mögött, ki most indult el betegei látogatására.

A zárkák ajtai felnyitkák s a rácsok mögött élékandikáltak az örültek fakó, eltorzult arcai. Faret, akinek olyan izmai voltak, mint egy díjbirkozónak és Ménilbois, aki csak nemrég tanulta meg a dzsiu-dzsiut, egy lépést sem tágitottak mesterük oldala mellől, akire a minap is egy dühöngő rávetette magát és meg akarta fojtani.

Az egyik folyosón elébük jött az ápolók doyenje, Latheule apó, halálsápadtan és rémüléttől kidülledt szemekkel. Különbben is asztmás volt és percekig tartott, míg szóhoz tudott jutni.

— Mi történt? Mi baja van, Latheule? — kérdezte doktor Le Sidoine.

— Ah! Szörnyű volt, amit láttam, doktor ur. Az egyik beteg, aki üdözési mániában szenved, beledőfött egy kést Lacossette doktor szívébe.

A három férfi, mintha lábuk gyökeret vert volna, mozdulatlanul állt a megdöbbenéstől azon a helyen, ahol a hihetetlen hír meglepte őket. Kétkedniök nem lehetett Latheule apó szavahihetőségében, mert az

öreg kifogástalan hivatalnok, az ápolók mintaképe volt, aki husz év óta osztogatta már a betegeknek az orvosoktól rendelt orvosságokat s jegyezte be az utasításokat a vastag, zöld könyvbe, melyet állandóan a hóna alatt hordott.

— Nem, az lehetetlen! — kiáltott fel Le Sidoine, aki évek óta bensőbarátságban élt Lacossette doktorral, a pszichiatra egyik elismert kitiünőségével.

— Oh, még csak meg se nyekkent! Összeseroskadt és kiadta a lelkét.

— Végezzük csak el a látogatásokat, — mondta Le Sidoine elborult arccal. — Aztán átmehetünk a maniakusokhoz.

Bár hivatásbeli kötelessége azt parancsolta neki, hogy nagy gondal kezelje az örültek szomorú seregét, nem állhatta meg, hogy ne sietesse segédeit: látni akarta minél előbb szerencsétlen kartársát, régi, hiúságes barátját.

Latheule lihgve követte a három orvost. Faret hátrafordult és egy pillantást vetve az öreg ápolóra, odaszólt halkán Ménilboisnak:

— Nem találod, hogy Latheule apó arca olyan különös ma?

— Lehet, de hát nem csoda. Bár, mióta itt van, csinos históriákat látott már, ei tudom képzelni, hogy ez az eset rettenetesen fölizgatta.

— Szokott-e az öreg inni? — kérdezte Faret.

— Igen, vizet.

— Nem szed kokaint, veronált?

— Ó? Soha! Erős, mint a vas, egészséges mint a makk. Asztmája van, emvi az egész.

Le Sidoine megállt egy aszottképi, pergamentszíni fiatalember előtt.

— No, barátom, hogy állunk azokkal az eszmékkel?

— Nem jól, — felelte a fiatalember komoran. — A legyek kirágyják a hasam belsejét. Az eszmék itt zümmögnek bennem. Dzz! Dzz! Nem tehetek egyebet, repülnöm kell és a plafondon sétálnom. A végén elszedülök és nem birom tovább.

Az orvos tovább ment, hogy megvizsgálja a következő beteget, aki Cagliostro „vilamos hangjait” hallotta az Eiffel-torony közvetítésével.

A Pinel-terem nagy folyosóján Ménilbois egy percre eltávozott Le Sidoine doktor mellől, hogy pár szót váltson egyik kollégájával.

— Hallottad a szörnyű ujságot?

— Mit? Mi történt?

— Lacossette doktort egy üdözési mániában szenvedő beteg meggyilkolta.

— Bolond beszéd! Öt perccel ezelőtt beszéltem vele.

Ménilbois gyorsan visszament a kis cso-

ne a tőkébe harapjon bele, ne azt eméssze meg, akkor amikor elég volna a tőkének rendes kamata is.

Nem vélt tulajdonjogi sérelmek szerint kell igazodni a közszükséglet kielégítésére hivatott politikának. Mert ha ezt teszi, nem csak hivatása ellen vét, hanem igazi sérelmeket is fog okozni.

A Hortobágy a városé, Debrecen városáé, ott kivételek, kiváltságok nincsenek. A mai állapot pedig ilyen kiváltságokat ápol és tart fenn mindazok zsebére és költségére, akik keserves adófilléreiket befizetik úgy, vagy még jobban, mint a kiváltságosok.

Az ankétet örömmel üdvözljük, az is valami, de tetteket, cselekvést, hasznosítást vár már a polgárság többsége. Elég volt már a tanácskozások, tervezetések során festett délibábokból. Hiszen éppen az ellen verekszünk. El a délibábokkal, jöjjön a valóság.

Az appropriációs vita

A képviselőház ülése.

Az appropriációs vita tárgyalása során ma a néppárt és a kisgazdapárt is megszólalt. Beszéltek azután még a Justh-párt részéről az ismert frazeológiával és ismert dolgokról. A Ház különben a lehető legkevesebb érdeklődéssel hallgatta a vezér és nem vezérszónokok szónoklatait.

Annál nagyobb érdeklődéssel várja a képviselőház a holnapi ülést, amikor lehetőleg Lukács László is fel fog szólni. Zichy János gróf kultuszminiszter pedig válaszolni fog Rakovszky Istvánnak a Hungária-bank címen ismert katolikus bank ügyében hozzá intézett interpellációra.

Az ülésről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Návay Lajos bemutatja a kir. Kuria átiratát, melyben értesíti a Házat, hogy a Rudnay Lajos megválasztása ellen beadott petíciót elutasította. Tekintettel arra, hogy Rudnay időközben mandátumáról lemondott, a Ház felhatalmazását kéri, hogy az új választást a kerületben kiírassa. A Ház ezt megadja. Elnök jelenti, hogy Széchenyi Emil gr. Hegedűs Loránt és Rosenberg Gyula mandátumával szemben összeférhetlenségi bejelentés érkezett, amely javaslatára az összeférhetlenségi bizottsághoz utasítatott.

porthoz, melyet az imént elhagyott s elkezdte figyelmesen vizsgálni Latheule apót. Semmi rendkívülit nem vett észre rajta. Kaligrafikus írással épen egy rendelést jegyzett be a nagy zöld könyvbe.

— Mondja csak, Latheule. — kérdezte tőle Ménilbois — biztos maga abban, hogy Lacossette doktor . . .

Az öreg métagatalkodott, hogy kételkedik a szavában.

— Ugy láttam, mint ahogy itt látom Le Sidoine professzort s a tanársegéd urakat. Látja, kérem, az a baj, hogy nem óvakodnak eléggé az örültektől. Ah! én ismerem ezeket a fickókat. Ha valamelyik valami gonoszággon tör a fejét, én hamarosan ráíövök. Megszimatolom. Régóta figyeltem már azt az alakot, aki Lacossette doktort szemelte ki áldozatául. Oh, ezek az üldözési mániában szenvedők, ezek különösen veszedelmesek. Hetekig, hónapokig érlelik gyilkos szándékukat, mely ott fészkel agyukban, mint a hernyó a gubóban. S egy szép reggel . . .

Latheule apó vigyorgott egyvett; Faret le nem vette róla a szemét. Le Sidoine nyájasan hallgatta.

— Ide hallgasson, — folytatta az öreg ápoló — az a gyilkos is, mikor Lacossette doktor azt kérdezte tőle: „No jobban van-e ma?”, azt felelte mosolygó arccal: „Oh igen, jobban, sokkal jobban. A banda, tegnap óta felhagyott

Ezután rátért a Ház a felhatalmazási javaslat általános tárgyalásának folytatására.

Huszár Károly a néppárt megbízásából a javaslatot nem fogadja el, mert a jelenlegi többség a hivatali presszió minden eszközét használta, hogy a választáson többségét megszerezhesse s aztán azért sem, mert a parlament megnyitása alkalmából elhangzott trón beszéd egyik sarkalatos programpontját, a demokratikus választójog megalkotását egyetlen lépéssel sem vitte közelebb. A kormány a katolikus autonomiáról szóló törvényjavaslatot még mindig nem terjesztette a Ház elé, holott szólnak biztos tudomása van arról, hogy ez a javaslat már egy év óta benne van az illető miniszteriumban. A véderőreform hibás. Apponyi Albert gr. tegnap világosan kifejtette s egyben precizizozta követeléseit a nemzet számára. A néppárt mindenben aláírja Apponyi fejtegetéseit. Sürgeti a véderőreformban az altiszti kérdés megoldását. A kormány szociál politikája sem elégíti ki. Az ipar törvény revíziója is sürgős megvalósításra vár és inkább azt forcirozna a kormány a véderőreform helyett. Követeli még a választások tisztaságának intézményes biztosítását s a javaslatot nem fogadja el a kormány iránti bizalmatlanságánál fogva. (Helyeslés a néppárton.)

Szabó István (nagyatádi) a függetlenségi gazdapárt nevében fejti ki bizalmatlanságát a kormány politikája iránt. Elszomorítónak tartja, hogy nálunk a választásokat mindig a pénz döntse el s ez nagyon veszedelmes jelenség Magyarország jövő fejlődésére nézve. (Igaz, ugy van! a baloldalon.) A koalíciós kormány idejében visszhangzott a vármegyékben a negyvennyolcas eszme dicsőítése s akkor, amikor a jelenlegi kormány vette kezébe a hatalmat, egyszerre ellene fordultak ezeknek az eszméknek azok, akik az előbb még fölesküdték a negyvennyolcas eszmére. Ezt azért említi meg, hogy jellemezze, hogy milyenek nálunk a politikai erkölcsök. Nem tartja helyesnek a kormány birtokpolitikáját sem. A közigazgatás államosítását minden eszközzel meg fogja akadályozni. A jelenlegi horvátországi viszonyokat lehetetlennek tartja s úgy látja, hogy a kormány nem mer erős kézzel belenvulni ebbe a zavaros ügybe. (Igaz, ugy van! a baloldalon.) A véderőreform forszírozását ebben a formájában vakmerőségnek tartja Bécs részéről. A választójog megalkotása szintén egyik sürgős kötelessége a kormánynak. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Valentsik Ferenc kijelenti, hogy a Justh-pártnak nincs felforgató tendenciája, csupán az ország jogait és érdekeit védi. Határozati

az üldözéssel." S úgy tett, mintha meg akarta volna vakarni a lábát, pedig csak leakart hajolni. — Latheule apó lehajolt — ki akart huzni nadrágjából egy nyitott kést és . . .

Két éles sikoly, egy kékes villanás; mint a képzelt örült, akinek képét földözte, Latheule apó is éles pengét villogtatott kezében, majd beledőfte Le Sidoine doktor vállába, a kinek csak fehér zubbonyát hasította keresztül. Mikor kihuzta a kést, hogy még egyszer áldozatába szurja, Ménilbois megkapta csuklóját s oly erősen szoritotta, hogy kezét meg se tudta moccantani. Ugyanabban a pillanatban Faret átnyalábolta mind a két lábát s az elősiető örök segítségével ráhuzták a kényeszerzubbonyt.

— Megsebesült, professzor ur? kérdezte Ménilbois.

Le Sidoine zubbonyából, a jobb váll táján, néhány vércsepp szívárgott ki.

— Semmi, a semminél is kevesebb, — felelte a doktor.

Latheule apó eszeveszetten, habzó szájjal viaskodott az örökkel, akik legvürték.

— Nyomorult! — ordította — elloptad tőlem a csalhatatlan balszam titkát. Megállj csak, átfurom a májadat s apróra vagdalom a beleidet!

Elvitték.

— Szegény öreg! — sóhajtotta Le Sidoine — kár érte. Derék ember volt.

javaslatot nyújt be a tisztviselők fizetésének rendezése érdekében.

Weszprémy István: Az 1867-iki kiegyezés a 48-iki eredményeket visszafeltesztette. Az előrehaladásnak és az újabb fejlődésnek alapja csak az általános választói jog lehet. A javaslatot nem fogadja el.

Elnök bejelenti, hogy Zichy János gróf holnap válaszol Rakovszky Istvánnak a Hungária-bank dolgában hozzá intézett interpellációjára.

Az ülés két órakor ért véget.

A nagykölcson elszámolása

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Hatalmas tárgysorozattal kezdte meg ma délután a jog- és pénzügyi bizottság ülést, amelyen nagy érdeklődés mellett tárgyalták a fontosabb ügyeket ezek között a 18 milliós nagykölcson elszámolását s a világitási vállalat üzletszabályzatának módosítását. Ez utóbbi ügy tárgyalásánál megállapítást nyert az az örvendetes tény, hogy Debrecen világitási vállalata kitünő üzlet s hogy Debrecen közvilágítása nemcsak Magyarországon, de Ausztriában és Németországban is a legolcsóbb. Ezért a szép eredményért a vállalat vezetőségét, elsősorban Debrecei Jenő igazgatót illet meg minden érdem és elismerés, ami az ülés folyamán kifejezésre is jutott.

A bizottság, amelynek üléséről alábbi tudósításunk számol be, nem tudott végezni a nagy tárgysorozattal s több szabályrendelet tervezet és egy-két fontos ügy a jövő ülésre maradt.

(A 18 millió elszámolása.)

Három órakor nyitotta meg az ülést Vargha Elemér dr. tanácsnok. Az ülés megnyitása s a Szikszay-ház építésére felveendő kölcsön ügyének letárgyalása után, amelyről más helyen emlékezünk meg, Jeney Géza főszámvevő betérjesztette a 18 milliós nagykölcson elszámolására vonatkozó jelentését, amelynek egyes részeit már ismertettük s a mely szerint az Osztrák Magyar Banktól fölvevett 17 és az Ipar és Kereskedelmi Banktól fölvevett 1 millió, összesen 18 milliós kölcsönből elköltött a város 17.984.650 korona 63 fillért, átvizsgálás és jelentéstétel végett kiadták egy albizottságnak, amelynek tagjaivá megválasztották Varga Elemér dr. tanácsnokot, Jeney Géza főszámvevőt, Kondor Kálmán h. főszámvevőt, Kernhoffer József, Löfkovits Márton, Poroszlav László, Révny Nándor dr., Schwartz Vilmos tagokat.

(A világitási vállalat új szabályzata.)

Körner Adolf főjegyző és Debrecei Jenő világitási vállalati igazgató ismertette ezután a világitási vállalat üzletszabályzatának módosítására vonatkozó javaslatot. A módosítás több modern újítást tartalmaz. A tisztviselők fizetését emeli és pedig az igazgató fizetését 6400 koronáról 7000 koronára, a mérnökét 4800 koronáról 5400 koronára, a főkönyvelőét 3300 koronáról 4600 koronára, a pénztárnokét 3000 koronáról 3400 koronára, a másodikkönyvelőét 2600 koronáról 3000 koronára.

Fejér Ferenc dr. kéri, hogy a pályaudvar előtti teret jobban világítsák. Egyszeresen megjegyzni, hogy a városi fogyasztás nagyon drága.

Debrecei Jenő statisztikai adatokkal igazolja, hogy Debrecen, amely 10 fillérért kapja a közvilágitási célra a gázt s a mellett semmi más kiadása sincs, a legolcsóbban világít Ausztria-Magyarország összes városai közül.

Fejér Ferenc dr. örömel veszi tudomásul a felvilágosítást, de most már annál inkább kéri, hogy jobban világítsák a pályaudvart. Majd kéri, hogy magánfogyasztásra 23 fillér helyett, 22 fillérért adják a gázt.

Révi Nándor dr. tekintettel arra, hogy az egyes fogyasztó nem érzi meg azt az egy fillért, míg a város egy nagy summát vesztené, nem helyesli az indítványt.

A bizottság a 23 filléres árat fogadta el s azt, hogy az óra díjat felére szállítja le s végül a módosítások elfogadása után Debreceni Jenő indítványára kimondta, hogy az új szabályzatot 1913. január 1-én életbe lépteti.

(Telekiügyek.)

Ekli József és neje följárlották még 1910-ben Péterfia-utca 70. számú telküket. Miután azonban a vételt kimondó határozat csak az év elmúltával nyert jóváhagyást, Ekli József és neje ajánlatuktól elállottak s 68000 korona helyett 94000 koronát kértek. Tekintettel azonban arra, hogy a város a per útjára akart lépni, kérésüket mérsékeltek s ezt a jog- és pénzügyi bizottság el is fogadta és ajánlja a közgyűlésnek, hogy 80000 koronát adjon a telekért.

A Rosenberg A. és fia s Balogh Dávid kérvényére, amelyben az Ispotály lapon ötven illetve huszont méterre kértek területet, kimondta a bizottság, hogy a területet árverés úján értékesíti.

A Hatvan-utca 18. számú telekből a szabályozás folytán elvágandó terület négyeszőg-öléért 268 korona kárpótlását javasolja.

(Személyzeti ügyek.)

A jog- és pénzügyi bizottság pártolón terjeszti be a közgyűléshez, hogy meghatalmazást adjon a polgármesternek napidíjasoknak szükség szerint a megállapított létszám felett való felvételére. Javasolja még, hogy Kondor Kálmánnak a főszámvevő helyettesítésére idejére 1100 koronát adjon meg, mert felelősségteljes állásában teljesített munkásságával erre rászolgált. Pártolón terjeszti be Udvarhelyi Géza tb. tanácsnok ama kérvényét, hogy 800 korona uti atalányát a mely tévedésből maradt ki a megállapításból, utólag állapítsa meg a közgyűlés.

(Átiratok, kérvények.)

Hajdúvármegye feliratát a városi törvény megalkotása, a városi tisztviselők fizetésrendezése, a nyugdíj és lakbér rendezése iránt tudomásul vételre ajánlja, mert azt időelőttinek tartja, miután nem ismeri azokat az intenciókat melyek érvényesülnek a most már munka alatt lévő városi törvényjavaslatban.

Pártolásra ajánlja a bizottság Szepes vármegyének a tanítók fizetésrendezése iránt a képviselőházhoz intézett feliratát s tudomásul vételre Gömör és Kishont vármegyéknek a körorvosok lakpénzeinek rendezése és Jász-nagykunszolnok vármegyének a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségeinek Betegség-élyező pénztára részéről kelt átiratát.

A Dmke és az Alföldi Gazdasági Egyesület által együttesen létesítendő internatus kérdését a jövő ülés napirendjére tüzték ki, mert az ülésen már csak kevés számban voltak jelen a tagok. Ugyancsak a jövő ülés napirendjére tüzték ki az utadóról és az ócskás házalásról szóló szabályrendelet tervezetét.

SPORT.

A Vivóklub közgyűlése. A Debreceni Vivóklub ma este hét órakor tartotta meg Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt népes közgyűlést, amelyet este nyolc órakor a Klubhelyiségben társas-vacsora követett, o melyen a tagok lelkes hangulatban sokáig voltak együtt.

A Debreceni Nyomdász Sport Club közgyűlése. A Nyomdász Sport Klub, amelynek alapszabályait most hagyta jóvá a belügy-miniszter, e hó 28-án vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg Péterfia-utca 55. szám alatt levő egyesületi helyiségében rendkívüli közgyűlést. Az elnökség kéri a tagokat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A trónörökös felesége.

Intimitások Hohenberg Zsófiáról.

Az utóbbi hetekben a politika, a háborus pártokról szóló hírek, a vezérkari főnök bukása, de még a király betegsége is, mind előtérbe tolták a trónörökös személyét, amely távolról sem volna olyan érdekes, ha nem volna mögötte egy asszony, a felesége, aki még probléma a jövő számára. Oldalán egy királyi vérből származó hercegnővel szinte sablonos volna a trónörökös alakja. Hohenberg Zsófia azonban, az „egyszerű” grófi származásu hitves, természetesen izgatja mindenkinek a fantáziáját. Mi lesz, ha majd uralkodni fog az a férfi, akinek a hitvese nem királynő? Hogyan fog viselkedni ő, gyermekei, általában, milyen az az asszony, aki a házasság révén, e nem szokatlan uton, példátlan karriért csinált?

A legpontosabb és a legmegbízhatóbb intim adatok mind arról szólanak, hogy a főhercegné egész magánélete, magatartása kivételesen finom és szimpatikus — még talán az érdekesség rovására is. Végtelenül kedves, barátságos a konopisti kastély minden alkalmazottjához, akiknek kéréseikkel bármikor hozzá szabad fordulniok. Elsősorban a király kegyeit nyerte meg ez a jószágos egyéniség. Az uralkodó többször volt már vendége és sokan figyelték meg, hogy udvari bálók, meg más ünnepélyek alkalmából milyen kitünő szíveséggel bánt vele.

Gyakran emlegetik, ha suttozva is, hogy a királyi ház női tagja szeretik éreztetni felsőbbiségüket Hohenberg Zsófiával. Nincs is kizárva, hogy történtek apró incidensek, általában azonban a vérbeli főhercegek és főhercegnők nagy örömmel és sűrűn keresik fel a Belvederet. Gyakran vannak dínerek kisebb társaságok számára és ilyenkor a legmagasabb vendégek is el vannak ragadtatva a háziasszony kedvességétől. Férjével szemben természetesen épen úgy érti a főhercegné, hogyan kell számára a nagyuri otthont kellemessé tenni. Mintha nyoma se volna benne az egoizmusnak, úgy, olyan feltétlenül tudja szeretni az urát és gyermekeit. — Ugy látszik, csakugyan arra a szerepre született, hogy feleség legyen egy uralkodó oldalán. anélkül, hogy királynő volna. Általában ritkaság az ideális házasság, a trónörökösnek azonban mintha ilyen volna. Hohenberg hercegnő maga nem sportol, nem vadászik, de azért soha nem késik elkísérni az urát vadászatra, vagy valamely más sporthoz, ha úgy kívánja, hogy felesége vele utazzék. Nagyon jellemző ez a hercegnőre. Nem érvényesíti a saját egyéniségét és ez bizonyára nem gyengesség tőle, hanem okosság. A trónörökös méltányolja ezeket a kitünő tulajdonságokat. Legjobban szeretné, ha mindig együtt lehetne vele. Így aztán teljes az egyetértés, a harmónia ebben a házasságban. Mint anya, ép ily kitünő a főhercegnő. Minden idejét, a melyet a reprezentálás le nem foglal, gyermekeivel tölti. Nevelésüket nem engedi át másoknak, maga érdeklődik még ruházatuk és étkezésük apró részletei iránt. A trónörökösök legidősebb gyermeke, a kedves Zsófia hercegnő, aki, mint Ernő herceg, anyjához hasonlít, míg Miksa herceg teljesen apja mása. A gyermekek meleg szeretettel csüggnek szüleiken. A konopisti kastélyban, ha vendég nincs, a dejeuner után mindig a gyerekszobát keresi fel a trónörökös-pár. Nagyon kedvesek, megkapók ezek a gyerekszobában töltött délutáni órák. A hercegnő itt legtöbbször együtt dolgozik a leányával, mostanában, karácsony táján többnyire védenői számára varrogatott ruhadarabokat. A hercegnő ugyanis igazán jószívű hölgy és nem lehet rossz néven venni tőle, hogy kissé régies módon üzi a jótékonyságot: a maga munkáját szereti elajándékozni. Tény azonban, hogy készpénzzel is sok jót tesz, még pedig mindig teljesen titokban. A hercegi gyermekek viszont külön gyűjtöttek pénzt egész esztendőben, amelyből azután karácsonykor külön ajándékozzák meg a szegényebb alkalmazottakat. A Belvedereben az idén már karácsony előtti szerdán megtörtént az aján-dékok szétosztása, mert a trónörökös azután

egész családjával Konopistba utazott és ott volt a tulajdonképeni karácsonyi ünnepély. Általában szeretik magukkal vinni a gyermekeket, hacsak nem egészen rövid ideig tartó utazásról van szó. Konopistban a St.-Moricban a megszokott téli tartózkodási helyen, a trónörökösnek együtt korcsolyázik gyermekeivel. Más sportban, amint már említettük, nem vesz részt.

Állandó társalkodónője a trónörökösnek nincsen. Az egyetlen hölgy, aki gyakrabban elkiséri, Rumerskirch bárónő. — Vele mintegy baráti viszonyban van, általában összes régi barátnőivel fentartotta a szíves érintkezést. Hasonló a viszony közte és az uralkodó család többi női tagjai között is. Izabella főhercegnő egyszerűen tegeződni kezdett az új rokonnal, akinek azonban nem ment olyan könnyen ez a bizalmas beszédmód, úgy, hogy egy ízben így szólította meg:

— Te, császári fenség . . .

— Mintha csak a katonákat hallanám — mondotta ekkor a főhercegnő.

Az udvari etikett persze a legjobb viszony mellett is teremt néha kényes helyzeteket. Furcsa néha, udvari ünnepélyek alkalmával, hogy a leendő király feleségének a legfiatalabb főhercegnők között kell helyet foglalnia. Hohenberg Zsófia azonban ilyenkor is elfogulatlanul és kellő méltósággal tud viselkedni. Azt mindenesetre elismeri róla mindenki, hogy pompás alakia, magatartása valóban fejedelmi. Toalettjei is minden ünnepélyes alkalomnál igazán nagyszerűek. Az ilyen fényesebb ruhákat gyakran a trónörökösrel együtt választják ki és csaknem mindig teljes sikere van velük.

Katonaszabadítás

Csábítás kivándorlásra.

Az utóbbi években a kivándorlás Magyarországon olyan óriási mérveket öltött, hogy a miniszteriumok indítatva érezték magukat, a kebelükbe tartozó összes hatóságokat bizalmas rendeletekkel utasítani, hogy ennek a nagy emberömlésnek gátat vessenek. Főleg Ung, Máramaros és az ezekkel határos vármegyék amugy is néptelen lakossága olvadt meg erősen, úgy, hogy itt kettőzött éberséggel kellett őrködni a népvándorlás csökkentésén. Növelte a nehézséget az a szomorú állapot, hogy éppen a legproduktívabb életkorban levők vették a kezükbe a vándorbotot s a sorozás kötelesek nek csak egy harmada ha jelentkezett a sorozás napján. Ezért ezekben a megyékben nemcsak az utlevelek kiadását kellett megnehezíteni, de szorgosan ügyelni kellett a jövő-menő ügynökökre is. Mert a hajóstársaságok csápiái betelhetetlenek voltak. Hiába csináltak törvényt a kivándorlás megnehezítésére, hiába kötött a magyar kormány szerződést a „Cunard” társasággal, mely csak Fiumén keresztül vette fel az utasokat, a kivándorlás nem csökkent s Hamburg és Bréma épp úgy szállította Amerikába a magyar anyagot, mint az előtt. Mert Míserék és a velük szövetséges magancégek megtalálták az összeköttetést nemcsak a falukban, de a katonaságnál is. Most már nem lehetett manipulálni mozgőügynökökkel, hát a kivándorlókat szerződtették e célra. Ezek ontották haza ismerőseiknek a leveleket, melyekben a tengerentuli könnyű boldogulás lehetőségét ecsetelték s azoknak, kiknek utlevelök nem volt, megszerezték az összeköttetést, amelyvel a hatóságok éberségét kiliátszva, más subáia alatt át lehetett jutni a határon. Csacza, Sopron sokáig nyitott kapu volt, amíg a hatóságok szeme fel nem nyílt s megkettőztették a határrendőrség létszámát. Még ebben az időben történt, hogy a dávidházi járásban

a sorozást nem lehetett megtartani,

mert egyetlen sorozó köteles nem állott elő. A hatóság természetesen szigorú vizsgálatot rendelt el s a katonai hatóságok is kérték az összes kiadott utlevelek betérjesztését. —

Ekkor szomorú felfedezésre jutottak. Kitént ugyanis, hogy egyetlen véderőköteles sem kapott utlevelet, hanem a kivándorlási ügy-
nők ravaszága segítette át őket a határon, hová éppen a hatonaság elől menekültek.

De nyilvánvalóvá lett az is, hogy nemcsak a falukban, de a kaszárnya falai között is vannak a hajóstársaságoknak fizetett embereik, kik egymással harmoniában szállítják az emberanyagot. Ezek továbbítják is az áldozatokat egészen a határig, ahol aztán a hajóstársaság ottani ügyvivői keresztül juttatják és elszállítják őket a kikötő városig.

Megállapította a vizsgálat azt is, hogy sok kivándorlott törzskönyvezését a katonai nyilvántartásból kihagyták s a már sorozás alá jövők éppen akkor hagyták el lakhelyüket, amikor a sorozás javában folyt a járásban.

De ami a legszomorúbb ennél a vizsgálatnál, kiderült, hogy egyes lelketlen ügy-
nőkök valósággal

uzsorát üztek az emberbőrrel

és a megkaparított áldozatot valósággal kiszipolyozták. Ha valaki hozzájuk fordult, attól elsősorban váltót vettek arról az öszszegről, amelyben, mint díj fejében meg-
egyeztek. Ez a váltó több száz koronáról szólt s arra való volt, hogy ha az illető katonaszökevény tul volt a határon, azt hozzá-
tartozóin be lehessen hajtani. Számtalan ilyen váltó lett beperelve Munkács környékén, a melyet azonban a tudatlan parasztnép soha-
sem kifogásolt, hanem mert a neve és saját-
kezű aláírása volt azon, fizetett. Amíg végre a határrendőrség nem jött rá a dologra.

Nagy vizsgálat indult akkortájt a munkácsai helyőrségben s több számvevő őrmester lépett ki a katonaság kötelékéből. Ezek közül egynemelyik aztán maga is kivándorolt Amerikába s onnan, a tengerentúlról folytatta tovább kárhözvont munkáját. Az elmentek helyébe pedig újak kerültek, akik aztán más alapon, de folytatták a jól jövedelmező üzletet.

Még a naivabbak közé számítható K. A. jelenleg

debreceni lakos, volt munkácsai őrmester,

akit tegnap hallgatott ki Hortobágyi Ernő rendőrfogalmazó egy ilyen katonaszabadi-
tási ügyben.

Az a vád merült fel ellen, hogy Weingart Salamon újdávidházai cipészszel szöveteke-
ze egy Hollis Péter nevű véderőköteles if-
jut, aki már be is lett sorozva a hadseregbe,
rábeszélte, hogy vándoroljon Amerikába. —
Előzőleg azonban Weingart révén felvettek
Hollistól 70 koronát és 330 koronás váltót
adattak vele azon a címen, hogy K. A. hon-
védőrmester majd megcsinálja, hogy csak a
póttartalékba helyezték, ha besoroznák. —
Ami azonban nem sikerült s éppen ezért vált
szükségessé az amerikai utazás.

Hollis el is jutott Csaczáig, itt azonban a határrendőrség feltartóztatta s megfelelő büntetés kirovása után hazaszállította Uj-
dávidházára. Előbb azonban azt a vallomást tette, hogy Weingart és K. A. őrmester buj-
tották fel a szökésre, akik ezért 400 korona díjat követeltek, ha az sikerrel jár. Hetven koronát már készpénzben adott is, erről Weingart viszont egy fedezeti váltót irt alá, az esetre, ha a szökés nem sikerülne, 330 koronáról pedig ő adott egy váltót Weingartnak, hogy ha Amerikába jut, azt egy banknál értékesítse.

Hollis azt is vallja, hogy több ízben volt K. A. lakásán, aki eleinte arra vállalkozott, hogy póttartalékba helyeztetni s csak miután ez nem sikerült és a pénzt kérte vissza, adta a tanácsot, hogy szökjék Amerikába.

Ez az eset még 1909-ben történt és azóta már K. A. szintén megjárta Amerikát, azonban úgy látszik, ott boldogulni nem tudott, visszatért Magyarországra s itt Debrecenben telepedett meg. Így tolódtak most már ennek az ügynek az aktái Munkácsról városunkba, ahol a rendőrfőkapitány ezt a szokatlan ügyet Hortobágyi Ernő rendőrfogalmazónak osztotta ki.

— K. A. tagadja, hogy Holist ismerné, sőt Weingartnál is csak egyszer volt életében. Egy váltó-ügyben vette igénybe sziveségét. Ezt a váltót ki is fizette. Később ismét hetven koronát kölcsönzött neki Weingart, de ezt a pénzt behozta a lakására és csak váltó ellenében adta át. Hogy evvel a váltóval mi lett, nem tudja, mert Weingart, a ki időközben szintén Amerikába ment, ma is ottartózkodik és tőle soha semmiféle értesítést nem kapott ez ügyben.

Ezzel szemben Hollis nemcsak az őrmester személyleírását adta meg pontosan, hanem munkácsai lakására is odatalált, annak bizonyosságául, hogy csakugyan járt a katonaszabadtás ügyében az őrmesternél.

Az ilyen akta ma még ritka a debreceni rendőrség munkakönyvében, nem szeretnék, ha K. A. révén a jövőben felszaporodna azok száma.

(gv. zs.)

A harmadik vig-est

*

Egyik pompásabb ezek közül a vig-esték közül, mint a másik és hozzá — ha lehetséges — még látogatottabb is. Ma is zsufozt volt a Bika díszterme és gyönyörködve és kacagva élvezte végig olyan mulattató programot, amely még ez este is ritkítja páriát.

Rácz Károly és Fia zenekara játszott a tréfás nyitányt azzal a kifogástalan együttes-
sel, azzal a tüzes jökedvvel, mely ezt a régi híres, kitűnő zenekart mindig jellemzi. Kapott is érte hatalmas tapsot. Ugyanez a derék zenekar játszott a Varjas számához is.

Remek volt az a kabaré számok, amelyeket Péterfy Böske adott elő pajzánul, temperamentumosan, sok tapsot aratva.

Egy érdekes zenei compositionnak első bemutatója is ezen az estén történt. Kabay Kálmán zenei költeménye volt ez. „A faun és nyμφái” című erdei idyl. Amit e darabról a cím és a hozzáfűzött megjegyzés („erdei idyll”) elárul; azt igazán szépen, bensőséges hangulattal fejezi maga a muzsika, mely igen tetszett a hallgatóságának.

A szép darabot Skédl Lajos (I. hegedű), Urbán Miklós (II. hegedű), Hora Sándor (viola), Richard Alajos (cello), Ritzl Mátyás és Mariése Károly (piccolo), meg Schwartz Vilmos (vadászkiürt) adták elő és a tapsból, mely a mű után a termet zajosan töltte be, méltán kijut precíz, összevágó játékuékért nekik is a megfelelő rész.

Hombert és Bernardo is ugyancsak remekeltek ez estén. Előbb tréfás hangverseny-
számot produkáltak kiváló ügyességgel kezelt hangszereken, a program végén pedig egy kacagató jelenettel, a „Zenélő butorok” cíművel ragadták el a közönséget.

Hangversenydarabokkal működött közre Röder Mici és csinos szoprán hangja, otthonos előadása általános tetszést, zais tapsot aratott.

Hatalmas sikere volt a Zsoltoványi Jenő vidám kupléinak; kivált a Szidi-Szidi tragikomikus bohóságával és a Misukával ért el nagy sikert és keltett hangos derűtséget.

Nagyon tetszett mindenkinek a Láng Lajos ügyes, szép magyaros táncja, melyet ugyancsak takarosn lejtett, bő tapsot aratva.

Kiemelkedő száma volt a programnak a Mártonfalvy Györgyné éneke. Előbb férjének, a kitűnő karmesternek és zeneszerzőnek egy gyönyörű mődalát adta elő. „Amikor te eljössz” címűt, melynek érzelmessége és zenei tartalmassága szépen érvényesült csengő magas szopránján, majd meg a Széll Kálmán „Laczkfy” című operájából szolgált egy pompás izelítővel, egy poétikus szép áriával. Zúgó taps követte ezt s ráadásul egy ügyes kuplét adott elő az öreg ezredes urról, melyet meg is kellett újránjnia. A zongora-kíséretet ugyennél, valamint az est többi számainál is Mártonfalvy György látta el művészettel.

Ismét szerepelt ez estén Varias Antal is. „Csak azért is mulassunk” címen ugyancsak elmulattatta a közönséget, mely nem győzött eleget tapsolni az ő istenadta tehetségének, őseredeti komikai vénájának. — de épugy ha-

tottak komoly számai is, amelyeket megható bensőséggel adott elő. Az ő játékanak hatása alatt oszlott el a szépen sikerült estről a közönség.

A legközelebbi vig-est mához egy hétre lesz, ismét változatos, érdekes műsorral.

Városi kölcsön váltóra

A Debreceni Hitelbank ajánlata. — Döntés a Szikszay-ház építési kölcsönéről.

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén a Szikszay-Tábornoky házak építési kölcsönének ügyével kapcsolatban és a Debreceni Hitelbank egy beadványa révén rendkívül élevaló és Debrecen városára különösen fontos indítvány került tárgyalás alá. A Debreceni Hitelbank indítványa az, hogy a város a szükséges függő kölcsönöit ne folyó számlán vegye fel, hanem adjon a kölcsönt nyújtó banknak váltókat fedezetül, amely esetben a bank egy százalékkal olcsóbban adhatja a pénzt, miután a váltót idegen pénzügyi értékesítheti s így üzleti forgalmába vonhatja a kölcsönt. Tekintettel arra, hogy a városnak csak ez évben is 2—3 millió koronára van szüksége és az eddigi fennálló folyó számla kölcsönöit is, amelyek pedig 4 millióra rugnak, ilyen kölcsönre változtathatja, tekintettel arra, hogy minden milliónál 10.000 koronát takarít meg a város, a fennálló és még fölveendő függőkölcsönöknél 70—80 ezer korona megtakarítás lehet.

A jog- és pénzügyi bizottság általános helyesléssel és meleg érdeklődéssel fogadta ezt az új kölcsön-módozatot.

A Szikszay-ház építésére vonatkozó kölcsönt azonban most már a két ajánlatot tett intézettel az Alföldi Takarékpénztárral és a Debreceni Első Takarékpénztárral kötik meg, mert a bekért ajánlatokkal szemben erre erkölcsileg köteles a város s egyébként is a mai viszonyok közt a két ajánlat igen kedvező.

Az ülésnek e tárgyra vonatkozó részéről tudósításunk a következő:

Napirend előtt ismertette Vargha Elemér dr. tanácsnok a Szikszay-Tábornoky házak építésére szükséges másfélmillió kölcsön fölvételének ügyét. A közgyűlés ugyanis az építés költségeire egy másfélmillió folyószámla függő kölcsönt engedélyezett. Ennek alapján a polgármester fölhívta a helybeli pénzügyintézeteket, hogy három nap alatt adjanak be ajánlatokat. A határidő tegnap előtt járt le s addig két intézet: az Alföldi Takarékpénztár és a Debreceni Első Takarékpénztár adott be egybehangzó ajánlatot, amelynek lényege a következő: Hajlandók az egész másfélmilliót, vagy megosztás esetén annak egyrészét is folyószámla kölcsönül megadni az Osztrák Magyar Bank mindenkor kamat-lábánál 1 és háromnyolcad perccenttel magasabb kamattal, vagy negyedévi zárlattal olyképen, hogy a város bármikor visszafizetheti egy év alatt akár az egész, vagy egy nagy részét a kölcsönnek.

Vargha Elemér dr. tanácsnok ez ajánlatok ismertetése mellett bejelentette, hogy a Debreceni Hitelbank levelet irt a polgármesternek, amelyben kijelenti, hogy ilv nagy kölcsön előkészítésére 3 nap kevés a mai pénzügyi viszonyok mellett, azért haladékat kér.

Fejér Ferenc dr. indokolja a Hitelbank ajánlatát. A Hitelbank ugyanis olyan új kölcsön módozatot akar ajánlani, amelynek elfogadása esetén minden egy millió kölcsön-nél 10.000 korona, vagyis 1 százalék megtakarítás érhető el. A függő kölcsönök ugyanis azért drágák, mert folyószámla kölcsönök. De ha a bank váltókat kapna a várostól s azokat forgathatná külföldi piacokra, egy százalékkal olcsóbban adná a pénzt. Igaz, hogy a város nem adhat váltót, de adhatnak a város vállalatai, ami a banknak mindegy. Miután pedig a városnak már most van 4 millió függőkölcsöne és előreláthatóan föl kell venni még vagy 3 milliót, a város megtakaríthat 70—80 ezer koronát. Kéri vegyék le a napirendről az ajánlatot.

Révi Nándor dr. hozzájárul ehez, sőt

kéri, hogy háro
kérjenek be.

Lőfkovits M
Hitelbank részé
De nem tartia
pontból megeng
berális s a mai
sőt azok szerin
kiengedjen a k
olyan a helyzet,
már egyik intéz
ben, hogy ilyen

Jeney Géza
dr. fölszólalása
hogy javasolja
csönt most vegy
ajánlatát pedig
nácnsnak.

Aka

Jóváhagytt Regula Eo

Regula E
mult év augus
Edelényben a
kozott a király
naszok kapcsán
Zoltán dr. vé
sitését.

Regula t
változtatta a
mása után há
kovácsinast, Z
vest és Kovács
kettő büntárs
Józsefet vádo
volt az edelén

A Kuria r
Vaikó Pál kuri
a védő semmi
ga Ferenc dr.
viselte.

Lengyel
miatt jelentett
nyitás kiegész
miatt, másods
ták meg vegy
és baltáját, ha
Kéri Pált kiha
negyedik és öt
nem alkalmazó

Vaikó Pál
az egész büni
meg semmiség
képviselő kor
szédében a se
tását.

A védő
Kuria hosszas
az ítéletet, an
naszokat eluta
alapjuk sincs

A Kuria
nácnsá alaku
azonban titok

Szinhá

A
SZERDA: A
bérlet.)
CSÜTÖRTÖK
mutató el
PENTEK: Ni
SZOMBAT: M
let.)
VASÁRNAP:
mű. Este
bérlet.)

kéri, hogy háromheti időre újabb ajánlatokat kérjenek be.

Löfkovits Márton dr. örömmel fogadja a Hitelbank részéről jött új kölcsönmódozatot. De nem tartja helyesnek, sem erkölcsi szempontból megengedhetőnek, hogy a város a liberális s a mai pénzügyviszonyoknak megfelelő, sőt azok szerint kedvező, kölcsön ajánlatot kiengedjen a kezéből annál kevésbé, mert olyan a helyzet, hogy esetleg rövid idő múlva már egyik intézet sem lesz abban a helyzetben, hogy ilyen ajánlatot tegyen.

Jeney Géza főszámvevő, Fejér Ferencz dr. főlészóalása után a bizottság kimondta, hogy javasolja a két ajánlat alapján a kölcsönt most vegye fel a közgyűlés, a Hitelbank ajánlatát pedig figyelmebe ajánlja a tanácsnak.

Akasztás előtt

Jóváhagyta a Kuria Regula Ede halálos ítéletét

Regula Ede halálos ítéletével, a ki a múlt év augusztus hatodikán meggyilkolta Edelenyben a Ceisler-családot, ma foglalkozott a királyi Kuria ama semmiségi panaszok kapcsán, a melynek alapján Lengyel Zoltán dr. védő kérte az ítélet megsemitését.

Regula tudvalevőleg többször megváltoztatta a vallomását, beismerő vallomása után három embert: Ruffkó Mihály kovácsinast, Zöldi Kocsis Márton földmivest és Kovács József kovácssegédekét igyekezett büntársává tenni, végül csak Kovács Józsefet vádolta avval, hogy segítségére volt az edelenyi gyilkosság elkövetésében.

A Kuria ma Vavrik Béla elnöklete alatt Vaikó Pál kuriai bíró előadásában tárgyalta a védő semmiségi panaszait. A vádat Varga Ferenc dr. koronaügyész helyettes képviselte.

Lengyel Zoltán dr. öt semmiségi ok miatt jelentett be panaszt. Először a bizonyítás kiegészítésének el nem rendelése miatt, másodsor azért, mert nem vizsgálták meg vegyileg Kovács József ruháját és baltáját, harmadsor pedig azért, mert Kéri Pált kihallgatásra nem idézték meg. A negyedik és ötödik ok alaki: a 91. és 92. §. nem alkalmazása.

Vaikó Pál előadó behatóan ismertette az egész bünygyet, azután a védő okolta meg semmiségi panaszait, majd a vádat képviselő koronaügyész helyettes kérte beszédében a semmiségi panaszok elutasítását.

A védő és az ügyész beszéde után a Kuria hosszas tanácskozás után kihirdette az ítéletet, amely szerint a semmiségi panaszokat elutasítja, miután azoknak semmi alapjuk sincs és az ítéletet megerősíti.

A Kuria azután azonnal kegyelmi tanácscsá alakult át, amelynek határozata azonban titok.

Színház és Művészet

A színház műsora.

SZERDA: A *Regula menyecske*, operett (C bérlet.)
CSÜTÖRTÖK: *Nincs tovább!* színmű. bemutató előadás. (A bérlet.)
PÉNTEK: *Nincs tovább!* színmű. (B bérlet.)
SZOMBAT: *Nincs tovább!* színmű. (C bérlet.)
VASÁRNAP: Délután *A falurossza*, népszínmű. Este *A drótos tót*, operett. (Kisbérlet.)

P. HALÁSZ ADÉL ÉS HOEHN ALFRÉD. A Zenekedvelők Társaságának koncertje.

P. Halász Adélnak és Hoehn Alfrédnek holnapután, csütörtökön este tartandó együttes hangversenye iránt egyre nagyobb az érdeklődés. Kétségtelen, hogy ez est egyike lesz a Zenekedvelők Társasága legsikerültebb estéinek. Már közöltük néhány, P. Halász Adélt dicsérő berlini kritikát, most viszont három, Hoehn Alfrédre vonatkozó budapesti bírálatot hozunk:

„Egy alig huszonnégy éves német zongorás Hoehn Alfréd, aki tavaly a Rubinsztein-díjat nyerte Péterváron és most a frankfurti konzervatórium tanára, ma határozott, nagy sikert aratott nálunk. Az emberek eleinte a széksorokban elszórva, egyre szorosabban, sűrűbben ültek a zongora köré, meglepődve egy szenzáció érzésével, majd tapsolva éljenezve, viharosan éljenezte ezt a csupaszkepű, szerény fiatalembert, aki a legnehezebb művészi sikereket egyikét tudta elérni: zongorajátékával tudott érdeket kelteni, publikumot lekötöni és izgatni, diadalt aratni. Hoehn Alfrédet talán legjellemzőbben dekoratív zongorásnak nevezhetnénk. Al fresko játszik. Széles, plasztikus vonalak, telítettség, mindenben előmlő, ragyogó fény. Dinamikájában van valami abból a bajvívó szellemből, ami a legfiatalabb zongora-titánokat jellemzi. Viaskodással, sportszerű izom munkával eddigelé nem is sejtett hangtömegeket erőszakolnak ki a zongorából. A hogy a Schumann Tokkátját és Szimfónikus etüd-jét játsza, az a zongorajáték plasztikájának egészen új foka, hogy ne mondjuk, rekordja. Csodálatosan koncentrált energia. Két vagy három ember ereje, nem nyers, de művészi-leg kifinomált, kifejező ereje a billentésben, amellet acélos rugalmasság, fényes intellektualitás, abszolút ritmus és — mint magától értetődő követelmény — hiánytalan, elsőrendű technikai készség. Tomboló friss erejével valamennyi kollégáján tultesz. Sehogys tudjuk elhinni, hogy valaki annyira másképpen zongorázzék, mint a világ többi ötvenezer zongoraművésze. Gyanus, kompromittált hangszer ez a zongora. Csakugyan történnének-e csodák, kivételek? Ugy látszik, történnék.” (Budapesti Hírlap.)

„Most van először Budapesten, ma este rendezte itt első hangversenyét. Aki hallotta játékát, megállapíthatta, hogy a legnagyobb élő zongoraművészek közül való. Még egészen fiatal, legfeljebb huszonöt éves, német ifjú. Csupa erő, csupa egészség. Éppen olyan egyszerű, kiülsőségektől ment a megjelenése, mint az előadása. Technikája tökéletes. Nehézség nincs számára. De csodálatos készülségével mégsem akar hatni. Temperamentuma, előadásbeli fantáziája ragadja magával hallgatóit. A leggyakrabban játszott drabokat is új, érdekes világitásban bírja bemutatni. Dinamikája a lehető legszínesebb, harsogva dörögtek a forték, lágyak, bársnyosak voltak a pianók. A közönség tombolva ünnepelte a művészt és falrengető tapsokkal kért ráadást.” (Az Ujság.)

„Aki ma ott voltak a Royalban, azzal a benyomással távoztak, hogy hallani fogják még ezt a fiatalembert Budapesten zsuft hangverseny terem előtt játszani. Billentése kiválóan változatos és szép. Ritmus, tempó-kezelése egy föllyes és érett zenei intelligenciát reprezentál. Dinamikája és pedálhasználat a született zongorást árulja el. — Játéka őszinte és meggyőző hatást kelt. Érdeklő, egészséges, szerves. Természeti jelenség benyomását teszi. Azt hisszük, hogy mai sikere — Budapestről szólva — csak előjátéka az azután következőknek.” (Világ.)

A *Regula menyecske*. Szerdán kerül színre ötödször a *Regula menyecske* operett, amelynek mulattató szövege és pompás zenéje bizonyára a mai előadás iránt is megleget érdeklődést kelt.

Nincs tovább. Csütörtökön bemutató lesz és pedig Földes Imre szenzációs színműve, a *Nincs tovább*, amely a Vigaszínházban sorozatos előadást ért meg nagy sikerrel. Földes Imre darabja egy, a kártyajáték szenvedélyétől elragadt ügyvéd botlását tárgyalja élénk megkapó érdekességgel. A kiváló

színműben hatásos jelenetek váltják felegymást s a közönség figyelmét állandóan ébren tartják. A *Nincs tovább*-ra nagy szorgalommal készül a társulat Zilahy Gyula igazgató vezetése mellett. A csütörtöki bemutató iránt nagy az érdeklődés.

Uj operett. Zilahy Gyula igazgató elfogadta György Mór szabadkai szerző egy eredeti operettjét előadásra. Az operett március hóban kerül bemutatásra.

Laczkffy. Széll Kálmán dr. operájából a Laczkffy-ból napról-napra folynak a próbák. A magyar történelmi tárgyú, szép zenéjű opera premierje érdekes színházi eseménye lesz a debreceni színháznak. Zilahy né S. Vilma, Falussi István, Csanádi Irma, Székely Gyula, Solti Ernő és Kassai Károly játszanak az operában nagyobb szerepeket.

A vasárnapi előadások. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal az Ártatlan Zsuzsi operett kerül színre. Jegyek az előadásra előre válthatók. — Vasárnap este pedig Lehár Ferencnek a *Drótos tót* operettjét teljesen új betanulással és elsőrangú szereposztással adja elő a színtársulat.

Varjas Antal bucsuestéje a Bonbonnierben. Szerdán bucsuzik Varjas Antal. Debrecen város közönségének kedvence a Bonbonnierben. Szerdán utoljára élvezhetjük Varjas Antal művészetét. Ez az izig-végig művészember különös vonzóerővel bír. Minél többet látjuk, annál többször akarjuk látni, hallani és nem tudunk vele betelni. Akik még nem látták, okvetlen nézzék meg s biztosak vagyunk felőle, hogy kellemes estét szereznek maguknak. A jegyeket lehetőleg előre váltsa meg mindenki, ha jó helyre akar szert tenni. Hambert és Renardo zenexentrikusok nagy tetszéssel lépnek fel naponta. Az „Uj főnök” című bohózat pedig slágere a műsornak, melyben Pásztor Zoltán, Ihász Gizi, de különösen Zsoltoványi Jenő alakítása emelkedik ki. Fellépnek továbbá a többi szerződöttett elsőrangú számok.

HIREK

— **A Hortobágy-hasznosítási ankét a földművelésügyi minisztériumban.** Amint megirtuk, e hó 25-én lesz az ankét a földművelésügyi minisztériumban a Hortobágy önözése, hasznosítása kérdésében. A bizottság Kovács József polgármester elnöklete alatt szerdán utazik föl a fővárosba, ahol csütörtökön délelőtt kezdődik meg a tanácskozás.

— **Hajduböszörmény közgyűlése.** Hajduböszörményből jelentik: A város képviselő testülete ma közgyűlést tartott, amelyen kimondta, hogy a vágóhíddol kapcsolatban jéggyárat és hűtőt is létesítenek. Ez ügynek előkészítésére bizottságot küldtek ki. Ugyan csak a mai közgyűlés a rendőröknek 100 korona drágasági pótlékot szavazott meg.

— **Strindberg ünneplése.** Stockholmból táviratozzák: Nemzeti ünnep volt tegnap Strindberg 63-ik születésnapja. Korán reggel vidám zeneszóval vonult a fővárosi lakosság a költő háza elé, a lapok az első oldalon Strindberg arcképét közölték üdvözlő cikkekkel, az egész várost fellobogózták, a városházán diszközgyűlés volt. A költő fölépült ugyan nehéz betegségéből, de még ki-mélnie kell magát, tehát nem jelent meg az ünneplésen. Este a színházakban Strindberg műveit játszották, előadás után pedig fáklásmenet volt. Néhány ezernyi ember vándorolt a költő lakása elé, Strindberget karosszékekben kihozták az erkélyre s a lelkes tömeg meghajtotta előtte a lobogó fáklákat. A hódolás után ünnepi lakoma volt. A nemzeti ajándékot csak akkor fogják átnyújtani, ha a költő teljesen felgyógyul.

— **Leányzsor.** A február 7-iki leányzsor részletes programját még mindig nem árulhatjuk el. Amnyit azonban már most is lelezhethetünk, hogy nem egy olyan sláger szám fogja tarkítani a kabarét, amely mellett a legvérmesebb reménységek is eltörpülnek. A háziasszonyi teendőket az elképzelhető leg-szebb leánykák fogják ellátni, akiknek bizony előreláthatólag annyi dolguk lesz, hogy sze-

gényeknek még pumpolni sem jut majd idejük. Azt hisszük azonban, hogy ebbe legkönnyebben bele fog törődni a kabaret közönsége.

— **Lujza hercegasszony gyámság alatt.** Brüsszelből táviratozzák: Az udvar kész véglegesen rendezni Lujza hercegasszony zilált anyagi ügyeit s e végből őt magát gondnokság alá fogja helyezni. Lónyay Elemér gróf és neje, Stefánia főhercegasszony lesznek a gyámok.

— **Szilassy Etelkát meglópták.** Szilassy Etelka, a „Bonbonniere“ népszerű igazgatóművésznője, e hó 20—21-én társulata egy részével Máramaroszigeten vendégszerelt. Ez időre lakását bezárta és szobalányát Kovács Mária-t is szabadságot. Mikor hazatért, meglepetésére lakása nyitva volt és onnan 300 korona értéket képviselő aranyórája láncsal együtt eltűnt. A művésznő gyanúja Kovács Mária-ira irányult, akit a rendőrség felelősségre is vont s míg alibiére vonatkozó adatok megérkeznek, fogva tartja. A leány a terhére rótt cselekményt tagadja s azzal védekezik, hogy szabadságát otthon, szüleinél töltötte.

— **A Patronázs-egyesület ülése.** A Debreceni Patronázs Egyesület intézőbizottsága ma délután öt órakor tartotta meg rendes havi ülését a városháza könyvtárszobájában. Az ülésen a bizottság hitelesítette a múlt ülés jegyzőkönyvét és tudomásul vette Csiky Lajos titkár terjedelmes és tartalmas jelentését.

— **Kirabolt szövetkezet.** Fogarásról jelentik, hogy Szászmagyaroson betörők jártak az ottani szövetkezetben és több mint ezer korona készpénzt, valamint több ezer korona értékpapírt vittek magukkal. Azt hiszik, hogy a tettesek a Budák fogarasi rablóbandájának tagjai, akiket már hónapok óta üldöz eredménytelenül három vármegye csendőrsége.

— **Véres mézesetek.** Tóháti János pár hét előtt vezette oltárhoz életépárját, a 22 esztendő Tóháti Jánosné. Még csak a mézesetek küszöbén vannak, de már úgy látszik, hogy nem lesz közöttük örökös az anyakönyvvezető előtt megkötött boldog házasság. Ma már a fiatal házastársak összezördültek egymással és a brutális férj kalapácsot fogott, melylyel neje fejét annyira összezúzta, hogy a mentők beszállították a városi kórházba. Állapota igen súlyos.

— **Báli harisnyák, zsebkendők, női-fehérművek, frak-íngék, diszkótenyek, teás terítékek, batistok, himzések,** Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

— **Grammofon tulajdonosok!** A létező legszebb magyar ének, „A pécskai cigánysoron“ egyedül Molnár testvéreknél kapható, Egyház-tér 2. Telefon 727.

— **Színház után hol szórakozunk a legjobban?** A „Nemzeti“-kávéházban, hol Kuczás József elsőrendű tambura zenekara tart hangversenyt óriási tetszés mellett. A tambura-zenekar, mely nőkből és férfiakból áll, ének- és zeneszámaival oly élvezetes szórakozást nyújt, hogy bármely orfeum műsorát minden tekintetben felülmulja. Belépti-díj nincs. — Szíves pártfogást kér Rosner A. kávé.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Csuz, Kőszvény, reuma
ellen legjobb báziszer a bíros

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idősebb esetekben már egyszeri bedörzsölésnél is a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 peror alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszertárban Kossuth-utca 9. színház mellett.

— **Lópokrócok, uti és kocsi-takarók és pládek, flanel-takarók, paplanok, barchent és Jäger téli alsóruhák,** Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

Debreczeni Butorkészítő Asztalosok Árucaarnok Szövetkeze

mint az Országos Központi Hírelszövetkezet tagja.
Telefon 129. Hunyadi-u 17/19. sz. Telefon 129.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét, dusan felszerelt árucaarnokára, hol Debreczen első műasztalosainak és kárpitosainak termékei a legmértékesebb (szabott) árban áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Megtekintés minden vételkényszer nélkül.

Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt áru raktárból megvett butorokért a legm. szzebbmenő garanciát vállalja, hitel esetén kedvező fizetési feltételek.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	861.50
Osztrák hitel	852.75
4 százalékos koronajáradék	90.25
Allamvasút	728.—
Jelzálogbank	494.25
Rímamurányi	691.75
Salgótarjáni	691.50
Közuti vasút	812.25

Irányzat: Csöndes.

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 1/2%, Berlin 3% London 3 1/2%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svárz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11.79
áprilisra	11.83
Rizs októberre	9.83
áprilisra	10.42
Zab októberre	9.44
áprilisra	9.17
Tengeri májusra	8.80
Tengeri 1912. év júl	—

Irányzat: Szilárd. Készárú ártartott.

Helyi értékpapírok magán árfolyama.

Névért.	osz. talék	1911. szeptemberrel	Kor.
500	50	Debreczeni Élso Tektár	960
200	18	Alföldi Tektár	375
500	40	Ipar és Keresk bank	900
200	18	Közgazdasági bank	—
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	14	Debreczeni Hitelbank	260
400	24	Általános Forgalmi Bank	—
800	12	Bankgyűléslet	—
800	80	Istvánmalom	780
200	10	Debr. helyi vasút	—
200	18	Ternény és áruaktár	—
200	10	Debreczeni Gőztéglagyár	290

A Debreceni Hitelbank közgyűlése

Egy millióval emelik az alaptőkét.

A Debreceni Hitelbank részvénytársaság ma délután öt órakor tartotta Domahidy Elemér főispán elnökle alatt hetedik évi rendes közgyűlését. A részvényesek igen nagy számmal jelentek meg a közgyűlésen és meleg elismeréssel adóztak az igazgatóság és különösen Molnár Antal vezérigazgató ügybuzgó tevékenysége iránt, amely rövid néhány év alatt a legelőkelőbb vidéki pénzügyintézetek sorába emelte a Debreceni Hitelbankot. A mind nagyobb arányban fokozódó fejlődés arra az előrelátható intézkedésre készítette a vezetőséget, hogy az intézet alapjait megerősítse. A közgyűlés szintén átlátta ennek az intézkedésnek halaszthatatlanul szükséges voltát s egyhangulag elfogadván az igazgatóság javaslatát, kimondta, hogy a részvénytársaság alaptőkéjét egy millió korona új kibocsájtással 4 millió koronára emeli fel.

Részletes tudósításunk a közgyűlés lefolyásáról itt következik:

Domahidy Elemér főispán elnök üdvözlőlvén a megjelenteket, közölte, hogy 28

részvényes 4708 részvény képviselőjében jelent meg a mai közgyűlésen, amely tehát határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére Gutfreund Sámuel dr. intézeti jogtanácsost, hitelesítésére Witt László és Illésy Gyula részvényeseket, az esetleges szavazatok szedésére Link Lipót elnökle alatt Körner Béla és Szeremley Béla dr. tagokból álló bizottságot kérte föl.

Áttérve a napirendre, a közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgatóságnak, majd a felügyelőbizottságnak az 1911. üzletéről szóló jelentéseit, hozzájárult az igazgatóságnak a 400.842 korona 65 fillér tiszta nyeresmény felosztására vonatkozó javaslatához s úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak megadta a felmentvényt.

Ezután Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos, a részvénytársaság alelnöke terjesztette be az igazgatóság jelentését a 100.000 koronás egyetemi internátusi alapítványról. A közgyűlés tudomásul vette a jelentést és utasította az igazgatóságot, hogy az alapítólevelet annak idején mutassa be.

Most a választások következtek. Egyhangulag újra megválasztották három évre igazgatósági tagokul a kilépő öt tagot, névszerint Kenézy Gyula dr., Molnár Antal, Aczél Géza, Forrai Ernő és Czako Zsigmond drt, továbbá ugyancsak egyhangulag újra megválasztották a felügyelő-bizottság öt régi tagját: Baltazár Dezső drt (elnök), Kohn Lipót, Mayer Jánost, Rittersporn Miklós drt és Szabó Kálmánt, szintén három évre. Az igazgatótanács új tagjai lettek három évre: Jeney Géza városi főszámvevő, Kiss Ferenc esperes, Körner Béla takarékpénztári igazgató és Rásó István főispáni titkár.

Molnár Antal vezérigazgató ezután előterjesztette az igazgatóságnak az alaptőke fölemelésére vonatkozó javaslatát. A javaslat utal a mérleg adataira, amely szerint a magyaránny fejlődés erősen próbára teszi az intézet anyagi erejét s így a tőkezsaporítás elkerülhetetlen szükség. Az igazgatóság javasolja, hogy a jelenlegi 3 millió korona alaptőke, 5000 darab 200 korona névértékű részvény kibocsájtásával 4 millió koronára emeltesék fel. A kibocsájtási árat 240 koronában 1 korona bélyegköltséggel kéri meg állapítani az igazgatóság elővételi joggal. — A közgyűlés elfogadta a javaslatot s a kibocsájtás egyéb módosztatának megállapításával az igazgatóságot bízta meg. Az új kibocsájtás a régi részvényekkel egyenlően részesedik az 1912. év nyereségében.

Hochfelder Jakab igazgatósági tag indítványára a közgyűlés megbizta az igazgatóságot, hogy az intézet tisztviselői és szolgálati személyzete számára nyugdíj-alapot létesít, vagy magának az intézetnek vagy egy országos intézménynek a kebelében.

A közgyűlés végén Hegedüs Sándor javaslatára egyhangulag elismerést és köszönetet szavaztak az igazgatóságnak s különösen Molnár Antal vezérigazgatónak az elért kiváló eredményért.

A Gy. O. Sz. előadás-ciklusa. Holnap, szerdán Debreczenbe érkezik Papp Géza dr. miniszteri osztálytanácsos, az országos névű szaktektintély a munkásbiztosítás terén, hogy megtartsa a Gyáripárosok Országos Szövetségének debreceni fiókja által bírák, ügyészek s ügyvédek részére rendezett közgazdasági előadás sorozatban előadását „Állami munkásbiztosítás“ címen. Az iparkamara disztermében délután hat órakor kezdődő kiválóan érdekes s élvezetesnek ígérkező előadás a vezetőség minden érdeklődőt szívesen lát.

Fizetésektelenség a gabonátőzsdén. — Budapesti tudósítónk táviratozza: A gabonátőzsde nyugalmát ma egy fizetésektelenség zavarta meg. Löwe Oszkár gabonabizományos tudatta a hitelezői védegylettel, hogy fizetésektelenség. Kötelezettségeit tegnap a déli tőzsdén önmaga fedezte és most tartozásaira nézve akar egyezkedni. Ugy beszél, hogy tartozásai 150—200.000 koronára rugnak.

Királysért
dor Iván 35 év
év júliusában
jában annyira
szénacsomókn
dobálni. Erre
azzal fenyege
rendszerabályoz
hallgatott rá,
oly kifejezést
lyével szembe
vadás emelt e
tárgyaláson p
napi fogházat

Pofozkodó
Mór debreceni
nyira el volt k
magát s mikor
készült földi p
villamos alá a
33. számú pr
onnan s a vil
mett mellette
sán. Ez annyir
szülő pincért,
kalauzt pofon
ságszolgáltatá

A feltéke
nár Mártonné
ha csak más
ség emésztet
relmes asszon
ujságolták ne
ben, hogy a
debreceni áru
rére. A mult
recenbe s a G
Vasas Szuszá
sérült asszon
S. Molnár G
vényt a debr
havi fogságg
get. — Az it
zést jelentett

Meg aka
Abraham hel
lanul kezelte
a 61. számú
a kereskedő
mott a mark
esetet fel ne
Most már ve
kir. törvény
30 korona fő
ítélte.

— Mi t

— Mért nem

— Félek

dom, hogy

— Hög

— Nem

— Akit

vánunk hálá

— Nem

szó!

— Teh

— Min

— Min

— Igen

— Besz

— Nem

lája. Nem s

TÖRVÉNYKEZÉS.

Királysértő részeg ember. Taninev Fedor Iván 35 éves alsóhidegkuti lakos a múlt év júliusában Hoffmann Dávidné korcsmájában annyira berugott, hogy nekiesett a szénacsomóknak és azokat kezdte szanaszét dobálni. Erre Hoffmanné rendreutasította azzal fenyegette, hogy csendőrt hivat megrendszabályozására. Taninev azonban nem hallgatott rá, hanem szitkozódni kezdett és oly kifejezést használt az uralkodó személyével szemben, melyért a kir. ügyészség vádat emelt ellene királysértés miatt. A mai tárgyaláson pedig a kir. törvényszék nyolc napi fogházat mért reá.

Pofozkodó öngyilkosjelölt. Winkler Mór debreceni pincér vasárnap estefelé annyira el volt keseredve, hogy alaposan leitta magát s mikor már érezte, hogy egészen elkészült földi pályafutásával, a Csapó-utcán a villamos alá akarta vetni magát. Kiss Lajos 33. számú próbarendőr azonban elrántotta onnan s a villamos kocsi kalauza is ott termett mellette és segédkezni akart eltávolításán. Ez annyira dühbe hozta a másvilágra készülő pincért, hogy úgy a rendőrt, mint a kalauzt pofonvágtta. Ezért aztán a földi igazságszolgáltatással gyűlt meg a baja.

A féltékeny feleség merénylete. S. Molnár Mártonné annyira szerette a férjét, hogy ha csak más nőre nézett, már a féltékenységgel emésztette a lelkét. Képzeltető a szerelmes asszony kétségbeesése, mikor azt újságolták neki odahaza Hajduböszörményben, hogy a háta megett Vasas Zsuzsanna debreceni árusasszony vetett szemet embeérére. A múlt év júniusában aztán bejött Debrecenbe s a Csapó-utcai tyukpiacon rálesett Vasas Zsuzsannára és leöntötte sósavval. A sérült asszony 20 napon tul feküdt sébével. S. Molnár Gáborné felett pedig ma ült törvényt a debreceni törvényszék, mely háromhavi fogsággal sújtotta a féltékeny feleséget. — Az ítélet ellen a kir. ügyész felebbezést jelentett be.

Meg akarta vesztegetni a rendőrt. Hász Ábrahám helybeli tejkereskedő oly tisztátalanul kezelte az árusításra szánt tejet, hogy a 61. számú rendőr ezért nevét felírta. Mikor a kereskedő ezt látta, egy ezüst forintot nyomott a markába, így akarta rábírní, hogy az esetet fel ne jelentse felesleges hatóságánál. — Most már vesztegetésért is bajba jutott s a kir. törvényszék a ma megtartott tárgyaláson 30 korona fő- és 10 korona mellékbüntetésre ítélte.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: MAX PEMBERTON.

Fordította: Szebenvel József.

— Mi történt? — kérdezte Amblehurst. — Mért nem beszél, Ulusia?

— Félek, — mondta, — aztán nem tudom, hogy a szavaim . . . hálás vagyok.

— Hogy mondhat ilyet.

— Nem tudom leróni a hálámat . . .

— Akit szeretünk, attól a nőtől nem kívánunk hálát, Ulusia.

— Nem, nem, Amblehurst, nem erről van szó!

— Tehát?

— Minden megváltozott azóta.

— Minden?

— Igen.

— Beszéljen.

— Nem marad más, csak a barátság hálája. Nem sejtett ennyit, mikor már belép-

tem? Nem sugta-e önnek valami, hogy ennek így kell lenni?

A férfi vádoló szemekkel meredt rá.

— Elmentem a császárhoz kegyelmet kérni az unokabátyja számára. Megmondhaták volna, hogy ő nem jogos örökös Fülöp grófnak. De vissza kell térni Rabkába, ahol állást kell neki adni. Megtehettem-e többet? Nem-e a legjobb otthon a bánya az ő számára?

— És az én számomra is. Nem akarja ezt most már elismerni? Ha ő megy, nekem is mennem kell. Ha az ő kötelessége, akkor az enyém is.

— Az apám népéhez, az örökségemhez. Nincs választás, ez a kötelességem.

A lord türelmetlenül forgolódott az ágyában.

— A nő sorsa volna az, hogy egy férfi ember dolgát és terhét vegye a vállára pusztán érzelmi okokból? Mi van ott, amit ön jobban meg tud csinálni, mint egy férfi? Azért született, hogy sötétségben éljen, Ulusia? Azt nem tudom elhinni.

— És ön mégis megért engem — mondta és szeretettel nézett a szemébe.

— Nem, nem.

— De igen, megértett, mikor elment Boszniába, mikor visszatért és elmondta a híreket. Ön megérti, hogy az érzelmek áthatják az embert, ha a végzet szólítja. Hogy mért kell mennem, nem is tudnám elmondani, de nem is lehet ezeket megmagyarázni. De másképp nem tehetek . . . megyek, ahogy a Fülöp gróf parancsolja nekem. Nem, ön nem tiltakozhatik, sőt ön siettetni fog engem.

Nem tudott mit felelni. Az egész úgy tetszett, mintha valami csodálatos mese lett volna és még se tudta tagadni.

— Tehát ön visszatér Rabkába — kiáltott fel végre. — És aztán?

— A népemért fogok dolgozni.

— És ez olyan feladat, amiben nem lehetek segítségére?

— Tudja, hogy nem olyan Amblehurst.

— Csak azt tudom, hogy el akar hagyni.

— De mikor elmentem, megfélemlített róla.

Nevetni akart hozzá, de észrevette hirtelen, hogy ez veszedelmes lehet, tehát komolyra fordította a szót.

— Igen, ön el fog felejteni, de Ulusia nem felejt el soha.

(Folyt. köv.)

Elsőrendű minőségű ásványvíz vállalata, Debreczen város területére képviselőt keres.

Javadalom megállapodás szerint.

Ajánlatok **Általános Hirdető Iroda Debreczen, Szent-Anna-utca 39. sz.** címre kéretnek.

Donogán és Somossy DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idény ujdonságok

Marquisett, csipke volaus, selymek, gyöngydiszek, rojtok

Óriási választékban!

Legmagasabb kitüntetés:

Brüsszel 1910;

Turin 1911;

Dresden 1911;

Nagy díj.

GEORG DRALLE

Bodenbach a. E.

Növénycseppek alkohol nélkül.

— Egy atom elég. —

Ezen

XX csodás természetes növénycseppek XX nevezetesen

Májusi harang (K 4.—), Ibolya (K 5.—), Rózsa (K 3.—), Akác (K 4.—) még ma is utólérhetetlenek és helyöket állják mint az **elegáns világ kedvező illatszere.**

Kunsertés pora

(6vszer.)

Próbálja meg! — 20 perccel megússza a vészt.

Disznója mindég egészséges, ellentálló lesz.

Non plus ultra.

Már az András nap malacoknak kezdeni kell adni.

hogy a tavaszi s nyári betegségek el ne vigyék.

Ajánló információt ad: Nagy Lajos, Gombos, Kuczik, Gyarmati üvegkereskedő, Némethy L. stb. részben nagyhizláló urak Debreczenben. Szádeczky László urad. intéző ur Boczonád (Héves m.) gróf Zichy Géza telétni, Gosztonyi Kálmán Pa Alattai, gróf Bánffy Dénes Szagyfalusi, Mihalovits theszovádi Pálty Dénes takcsfalvi, Csapó István Pa Istvántelki (u. p. Földes) Balogh Thamer Szentkozmai, (u. p. Ber.-ujfalu) Elek Dezső Demecseri, gróf, Degenfeld József, Csomaköz, Homokitág, Pelső Ugron Akos, Ugron Zoltán, fiatfalvi stb. uradalmi. Nagymélt. és tiszteletű Dr. Balthazár Leszó püspök ur Debreczen, Nt. Rácz Lajos ref. lelkész ur Micske, főtiszt. Lovischek Mihály Karász, Nt. Szűcs László ref. lelkész Csátár, Pospiss Géza föld. ur Pa Kettős [u. p. Mező-Sas] s Békés vmegyének majdnem minden nagy és kisbirtokosa.

Számtalan elismerő levél!

Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Tóth Béla utóda Kubek gyógyszerésznél (Tiszapalota) és Jóna dr. drogeriájában. 1 do oz 2 korona.

Figyelmeztetés: Ne tessék ezt holmi vásári portékával összehasonlítani, bár nem állítom, hogy ezzel a sertésvész problémája meg van oldva, de a hirdett svindlik közt, egyedül bir komoly gyógyértékkel mit aránylag kis hirdetéssel elért elterjedtsége bizonyít legjobban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 sorig 50 fillér, azontul
minden sor 5 fillér, a leg-
kisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett
minden sor 10 fill. Apró
hirdetések előre fizetendők.
Vidéki tudakozásnál tessék
:: választályogot csatolni. ::

Levelezés.

22 éves gazdag amerikai hölgy **lérf-**
hoz menne csinos, egészséges ur-
hoz. Vagyon, vallás mellékes. Czim
Hymen, Berlin 18.

„69-es” jeligére levél van a kiadóban.

Betöltendő.

Munkáslányok és tanulók felvételnek a
Dobozgyárban Fürdő-u. 4. (Margitfürdő
telep)

Irodai gyakorlattal bíró gépirású fiatal
ember gyakorlónak ajánlkozik. — Czim
Hatvan-u. 56.

Gyakornok, kezdő fizetéssel, vidéki város
elsőrangú kereskedelmi irodájában azon-
nalra alkalmazást nyer. Ajánlatok «Szor-
galmas 500» jeligére Mosse Rudolf hirdetője
Budapest VI. Andrassy-ut 2 továbbít.

Jócsaládból való tisztességes asszonyt ke-
resek házvezetőnőnek, én egy 40 éves —
gazdaember vagyok egy fél év óta özvegy,
címüket adják be, a kiadóhivatal továbbítja.

Czimirást, másolást elvállal szép írású fiatal
ember. Czim a kiadóban.

Adás-vétel.

Rum, tea legolcsóbban és a legjobb minőség-
ben beszerezhető **Deutsch Lajos** fűszer-
kereskedésében, **Piac-utca 38.**

Rózsá burgonya mázsánként olcsón kapható
Deutschnál, **Hatvan-utca.**

Jó forgalmu fűszer, trafik és dohány árusít-
ással ellátott üzletet keres középszerűt
fiatal házaspár. Címeiket kérjük a kiadó-
hivatalba «Vevő» jelige alatt leadni.

Elköltözés miatt többféle butorok vannak el-
adók a **Piac-utca 42.** szám alatt, hátul az
emeleten, ugyanott keresnek egy 3 szobás
lakást május elsőre.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon,
asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó
és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takaró-
k, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltö-
nyre vagy tükrök, kép és butor, a mai
napról fogva oly olcsón lesz eladva, hogy
mindenkinek saját érdeke, hogy egy pró-
babevásárlást eszközöljön. Tisztelettel
Kaiser Salamon. Telefon 685.

Megvételre kerestetik egy jó karban levő
zongora. Czim a kiadóban.

Tűzifa eladás. Fiatal ákácza, házhoz száll-
ítva és erdei öbibe kirakva 22 forint. Meg-
rendelhető **Bethlen-utca 17. sz.**

Alkalmi vétel folytán levélpapír és levél-
koríték czégyomással felette olcsó árban
beszerezhető **Hoffmann és Kronovitz** könyv-
nyomdájában **Debreczen, Piac-utca 49.**

Egy ebédlő asztal és hat ebédlő szék eladó.
Cim a kiadóban.

Egy srófos nagy káposztás hordó eladó ol-
csón **Piac-utca 47. alatt.**

Eladó egy jóarban lévő szennyes ruhatartók,
direkt erre a célra készített szennyes láda.
Czim a 339. telefon szám alatt megtudható.

Lakás.

Gyáraak vagy raktárnak gáz- és villany-
nyal felszerelt helyiség az **Eötvös-utca 13.**
sz. alatt azonnal kiadó. Értekezhetni **Do-**
bozgyár, Fürdő-u. 4. (Margitfürdő telep.)
Telefon 805.

Különcle.

Kalapos műhelyben elvállalom kemény
és puha kalapok és cilinderek tisztítását,
vasalását vagy átalakítását. **Jutányos ár**
mellett kellő szakértelemmel teljesítem.
Bárki bizalommal keresheti fel műhelyemet.
Beliczay Lajos, Piac-utca 38.

Kosárlonoda, gyermekocsi raktár **Kossuth-**
utca 25. Javításokat készítünk.

Táncrendek gyönyörű
szép kivitelben, meghívó
és **alkalmi kártyák** dom-
bornyomással és színezett
művészi kiállításban mér-
:: sékelt árakban ::

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, Piac-utca 49.

Lipcese.

Fr. Mester. Az európai határokon
tul ösmert előbbi kereskedelmi
akadémia tulajdonosa. 12 tanár.
Prospektus ingyen.

Gyomorgörccs, kólika, étvágytalan-
ság és általában gyomorbetegsé-
geknél a legkitünőbb háziszér a

Hollandi

Gyomorcseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában **Debreczenben.**

**Pályázat könyvelői és gyakornoki állásra.
Mérlegképes könyvelőt**

keresünk mielőbbi belépésre évi 2400 korona fizetéssel. Szövetkezeti ügyek-
ben jártas egyének előnyben részesülnek. Ugyancsak keresünk egy felső-
kereskedelmi iskolát végzett

gyakornokot.

Eddigi működést feltüntető okmányokkal felszerelt ajánlatok **1. hó**
30-ig az Igazgatóságához nyújtandók be.
Debreczen, 1912. január 18.

Debreczeni Takarékszövetkezet.

Kelengyét, fehérneműt és vászonárut

legszebben fest, tisztít, mos és vasal

HRABÉCZY ELSŐ DEBR.

**Gőzmosó-,
vegytisztító-,
ruhafestő R. T.**
Széchenyi u. 42. sz. Telefon 323.
Hatvan-utca 11. sz. Telefon 578.
Csapó-utca 30. sz. Telefon 668.
Piac-utca 22. (Glück Edénél.)

Tiszta agyagból készült szép és

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Uj üzlet. Uj üzlet.

Szíves tudomására hozom a nagyérdemű vevők-
nek, hogy **Hatvan-utca 64. alatt**

szén-, mész-, cementtégla- és tűzifa üzletet
nyitottam, ahol megrendelések telefonon is gyorsan és
pontosan eszközöltenek.

Tisztelettel

Grünfeld Leopold

szén-, mész-, cementtégla- és tűzifa kereskedő, **Hatvan-
utca 64. szám — Telefon 982 szám.**

Törvényesen védve.

FEMINOL

a legujabb és legjobb folyékony
fém tisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű,
tartós fényt ad, még a roz-
daloitot is eltávolítja, nem
tűzveszélyes, nem álepedik.

Egyedüli gyártója:

GEIKO vegyészeti gyár
VÁCZ. GEIGER és TÁRSA.

Törvényesen védve.